

РЕШЕНИЕ

№ 22391

гр. София, 30.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XI КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 13.06.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Веселина Женаварова

ЧЛЕНОВЕ: Георги Тафров
Людмила Коева

при участието на секретаря Валентина Христова и при участието на прокурора Пламен Райнов, като разгледа дело номер **4019** по описа за **2025** година докладвано от съдия Георги Тафров, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 - чл. 228 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано е по касационна жалба на Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ), ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица], представлявано от председателя на Управителния съвет (УС) на Агенция „Пътна инфраструктура“, чрез пълномощника юрисконсулт Д. Д., срещу Решение № 544 от 11.02.2025 г., постановено по административнонаказателно дело (НАХД) № 20241110211661/2024 г. по описа на Софийския районен съд (СРС), Наказателно отделение (НО), 134-ти състав, с което е отменен Електронен фиш (ЕФ) № [ЕГН], издаден от Агенция „Пътна инфраструктура“, с който на Б. Г. С. с ЕГН [ЕГН], на основание чл. 179, ал. 3а, във вр. с чл. 187а, ал. 5 от Закона за движението по пътищата (ЗДвП) е наложена имуществена санкция в размер на 1 800.00 лева, за извършено нарушение на чл. 139, ал. 7 от ЗДвП.

В сезиращата съда жалба от касатора са развити съображения за неправилност и незаконосъобразност на първоинстанционния съдебен акт, поставено в противоречие с материалния закон. Изразява се становище, че нормата на чл. 189ж от ЗДвП, следва да се тълкува систематично, като се отчитат и другите текстове на ЗДвП, в които се съдържа регламентация на начина, по който следва да бъдат установявани и санкционирани нарушенията, свързани с незаплащане на дължимите пътни такси. Твърди се, че процесният електронен фиш е бил издаден

въз основа на чл. 189ж от ЗДвП, който предвижда възможност при нарушение по чл. 179, ал. 3 от ЗДвП, установено и заснето от електронната система по чл. 167а, ал. 3 от ЗДвП, да се издаде електронен фиш в отсъствието на контролен орган и на нарушител за налагане на глоба или имуществена санкция в размер, определен за съответното нарушение. Касаторът моли съда да отмени Решение № 544 от 11.02.2025 г., постановено от 134-ти състав на СРС.

В отговор на касационната жалба от Б. С., чрез адв. Й. Л. е изложено становище, че същата е неоснователна и недоказана. Изложени са подробни съображения, че решението на въззивния съд изцяло съответства на материалния закон, а твърденията на касатора са неотговарящи на правните норми регламентиращи обществените отношения свързани със заплащането на пътните такси.

В съдебно заседание - касаторът Агенция „Пътна инфраструктура“ при Министерството на регионалното развитие и благоустройството, се представлява от юрк. С. Г., с представено пълномощно. Поддържа касационната жалба по съображения изложени в нея, моли да бъде отменено решението на Софийски районен съд. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на адвокатския хонорар.

Ответника - Б. Г. С., редовно призован, представлява се от адв. Б. И., преупълномощена от адв. Й. Л., с приложени пълномощни. Оспорва касационната жалба, моли съда да потвърди решението на СРС като правилно, обосновано и законосъобразно. Изразява становище, че санкционната система противоречи на принципа на пропорционалност като цитира Решение С-61 от 2023 г. на Съда на Европейския съюз.

Софийска градска прокуратура в съдебно заседание се представлява от прокурор Р., който дава заключение, че касационната жалба е основателна.

Предоставени са писмени бележки от ответника в защита на тезата, че касационната жалба следва да бъде оставена без уважение, а решението на Софийски районен съд потвърдено като правилно, законосъобразно, постановено в съответствие с императивните правила на материалния закон, недопускане на съществени нарушения на съдопроизводствените правила. Претендирани са разноски на осн. чл. 143 от АПК по приложен списък.

Административен съд София-град, XI касационен състав, като взе предвид наведените в касационната жалба доводи и като съобрази разпоредбата на чл. 218 АПК, приема следното:

Касационната жалба е подадена в установения с чл. 211, ал. 1 от АПК, във вр. чл. 63в ЗАНН, 14-дневен срок от надлежна страна, с правен интерес от обжалването, срещу съдебен акт, подлежащ на касационен контрол, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Съобразно чл. 218 от АПК касационната инстанция дължи произнасяне само относно наведените в жалбата касационни оплаквания, като следи служебно за валидността, допустимостта и съответствието на решението с материалния закон.

С обжалвания съдебен акт, съдът е отменил Електронен фиш № [ЕГН] от 28.07.2023 г., издаден от Агенция „Пътна инфраструктура“ за налагане на имуществена санкция за нарушение, установено от електронна система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 от Закона за

пътищата (ЗП), с който на касатора Б. Г. С. с ЕГН [ЕГН] е било наложено административно наказание имуществена санкция в размер на 1 800.00 лева за извършено нарушение по чл. 139, ал. 7 от Закона за движение по пътищата.

За да постанови оспореното решение, Софийски районен съд е приел за установено от фактическа страна, че на 28.07.2023 г. в 17:45 часа, пътно превозно средство (ППС) – влекач марка „ВОЛВО ФМ“ с регистрационен номер СВ 3917 ТК, с технически допустима максимална маса 20 500, брой оси 2, екологична категория Евро VI D, с ремарке с общ брой оси 5, с обща техническа допустима максимална маса на състава 52 000, се е движел в Столична община, по път А-6, пътен участък 60+705 с посока нарастващ километър, включен в обхвата на платена пътна мрежа, като за ППС не е била заплатена дължимата пътна такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от ЗП. Нарушението е установено с техническо устройство № 10191, представляващо елемент от електронната система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 от ЗП. За извършеното административно нарушение е бил генериран доказателствен запис (доклад) от електронната система по чл. 167а, ал. 3 от ЗДвП с идентификатор № 20141.

Също така установено от първоинстанционният съд е, че влекач марка „ВОЛВО ФМ“ с рег. [рег.номер на МПС] е собственост на „ПОРШЕ ЛИЗИНГ БГ“ ЕООД, а ползвател дружеството „ТИБ“ ЕООД представлявано от И. Г. А.. А на 20.02.2023 г. между дружеството „АТМИКС БЕТОН“ ЕООД и Б. Г. С. бил сключен трудов договор, като С. бил назначен на длъжност „шофьор на тежкотоварен автомобил 12 и повече тона“.

Въз основа на установеното на установеното нарушение на Б. Г. С. бил издаден ЕФ № [ЕГН], с който на основание чл. 179, ал. 3а, във вр. с чл. 187а, ал. 5 от ЗДвП му е наложено административно наказание „имуществена санкция“ в размер на 1 800.00 лева за извършено нарушение на чл. 139, ал. 7 от ЗДвП във вр. с чл. 10, ал. 1, т. 2 от ЗП.

За да отмени оспорения електронен фиш, въззивната инстанция е обусловила извода, че при издаване на електронния фиш са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, които са основание за неговата отмяна. Софийски районен съд приема, че към датата на извършване на нарушението законодателят е предвидил възможност за издаване на електронен фиш само и единствено за нарушения на чл. 179, ал. 3 от ЗДвП, но не за нарушения по чл. 179, ал. 3а от ЗДвП, поради което издаденият електронен фиш е незаконосъобразен. В мотивите на съда е посочено и че не е ясно в какво качество е ангажирана отговорността на въззивника, доколкото Б. С. не е нито собственик, нито ползвател на процесното МПС, а от приложеният по делото трудов договор се установява, че той се намира в трудово правоотношение с трето лице, за което липсват каквито и да било доказателства, които да констатира отношение към процесното МПС. СРС приема, че по делото липсва декларация от собственика на ППС, за да се приложи нормата на ал. 5, чл. 187а от ЗДвП и вместо производството да се развие по общия ред предвиден в ЗАНН, срещу въззивника незаконосъобразно е бил издаден ЕФ.

Решението е валидно, допустимо и правилно.

Разпоредбата на чл. 139, ал. 7 от ЗДвП предвижда, че водачът на пътно превозно средство от категорията по чл. 10б, ал. 3 от Закона за пътищата е длъжен преди движение по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, да закупи маршрутна карта за участъците от платената пътна мрежа, които ще ползва, или да изпълни съответните задължения за установяване на изминатото

разстояние и заплащане на дължимата такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата, освен когато тези задължения са изпълнени от трето лице, а разпоредбата на чл. 179, ал. 3а от ЗДвП гласи, че водач, който управлява пътно превозно средство от категорията по чл. 10б, ал. 3 от Закона за пътищата по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, за което не са изпълнени съответните задължения за установяване на изминатото разстояние, съгласно изискванията на Закона за пътищата, за участъка от път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, който е започнал да ползва, или няма закупена маршрутна карта за същата, съобразно категорията на пътното превозно средство, се наказва с глоба в размер 1800 лева.

Отговорността на Б. Г. С. е ангажирана за нарушение на чл. 139, ал. 7, от ЗДвП, във вр. с чл. 179, ал. 3а от ЗДвП, извършено в качеството му на водач на ППС, като му е наложена предвидената в чл. 187а, ал. 5 от ЗДвП санкция за физически лица в размер на 1 800.00 лева.

Към датата на нарушението в разпоредбата на чл. 189ж, ал. 1 от ЗДвП е предвидена възможност за издаване на ЕФ само и единствено за нарушения на чл. 179, ал. 3 от ЗДвП, но не и за нарушения по чл. 179, ал. 3а от ЗДвП, каквото е настоящото. Също така липсва и друга законова норма, която изрично да предвижда тази възможност. Съответно за касационната инстанция нарушението е следвало да бъде санкционирано по общия ред, като бъде съставен АУАН, а в следствие да бъде издадено НП. Липсата на изрична законова разпоредба, предвиждаща възможност за издаване на ЕФ за нарушение по чл. 179, ал. 3а от ЗДвП, изключва възможността за издаването им за този вид административни нарушения. Тъй като се касае за наказателно административна дейност не е възможно, чрез разширително тълкуване на нормата на чл. 189ж, ал. 1 от ЗДвП да се приеме, че тя се отнася и до нарушенията по чл. 179, ал. 3а от ЗДвП. Като е издал процесния ЕФ, административно наказващият орган е допуснал съществено нарушение на процесуалните правила, което е самостоятелно основание за отмяна на издадения санкционен акт. С оглед на това СРС правилно е приел, че не е следвало да бъде ангажирана административно наказателната отговорност на Б. С. по чл. 179, ал. 3а от ЗДвП с издаване на електронен фиш при условията на чл. 189ж от ЗДвП.

За пълнота, касационната инстанция следва да посочи, че новата редакция на разпоредбата на чл. 189ж, ал. 1 от ЗДвП е допълнена, като вече се предвижда, че „при нарушение по чл. 179, ал. 3 - 3б, установено и заснето от електронната система по чл. 167а, ал. 3, може да се издава електронен фиш в отсъствието на контролен орган и на нарушител за налагане на глоба или имуществена санкция в размер, определен за съответното нарушение“, но изменението е влязло в сила от 13.02.2024 г. (ДВ бр. 13 от 2024 г.), което означава, че за нарушения като процесното, извършени преди тази дата, не съществува възможност за издаването на ЕФ.

Съгласно разпоредбата на чл. 189е, ал. 1 и ал. 2 от ЗДвП, актовете за установяване на административни нарушения по чл. 179, ал. 3 - 3в се съставят от длъжностните лица на службите за контрол по чл. 165, чл. 167, ал. 3 - 3б и чл. 167а съобразно тяхната компетентност (ал. 1), като при установяване на нарушение по чл. 179, ал. 3 - 3б преди съставяне на акт за установяване на административно нарушение, контролните органи уведомяват нарушителя за възможността да заплати таксата по чл. 10, ал. 2 от Закона за пътищата. Когато актът за установяване на нарушението се съставя в отсъствие на нарушителя, възможността за заплащане на тази такса се предоставя с връчването на акта (ал. 2).

Възможност за съставяне на ЕФ е недопустимо да се извлича и от разпоредбата на чл. 167а, ал. 4

от ЗДвП, където е уредено създаването и поддържането от Агенция „Пътна инфраструктура“ на информационна система, в която се издават и съхраняват докладите по ал. 3 и електронните фишове за нарушения по чл. 179, ал. 3 – 3в. Същото се отнася и за разпоредбата на чл. 187а, ал. 4 от ЗДвП, съгласно която вписаният собственик, съответно ползвател, се освобождава от административнонаказателна отговорност по ал.1 и ал. 2 във връзка с административни нарушения по чл. 179, ал. 3 – 3б, ако в срок от 7 дни от връчването на акта за установяване на административно нарушение или ЕФ представи декларация, в която посочи данни за лицето, което е извършило нарушението и копие от свидетелството му за управление на МПС. Нормата на чл. 187а, ал. 4 от ЗДвП не предвижда изрично издаването на ЕФ за нарушение по чл. 179, ал. 3а от ЗДвП, а разглежда възможността за освобождаване от административнонаказателна отговорност за нарушения по чл. 179, ал. 3 – 3б, за които са издадени ЕФ или са съставени АУАН, без да се конкретизира ЕФ и АУАН за кое от нарушенията се отнасят. А в процесният случай няма предоставена и такава декларация, както и правилно е констатирал въззивния съд.

За касационният състав липсата на изрична законова разпоредба, предвиждаща възможност за съставяне на ЕФ за нарушение по чл. 179, ал. 3а от ЗДвП, изключва възможността за съставяне на ЕФ за този вид административни нарушения. Като е издал процесния електронен фиш, административнонаказващият орган е допуснал съществено нарушение на процесуалните правила, което е самостоятелно основание за отмяна.

На второ място въззивната инстанция въпреки, че е обусловила извод за недопуснато съществено процесуално нарушение е трябвало да изясни дължима ли е пътна такса за конкретния сегмент - път А-6 км 60+705, с посока нарастващ километър, съгласно Приложение към т. 1 на Решение № 680 от 21 септември 2022 г. за приемане на списък на републиканските пътища, за които се събира такса за изминато разстояние – тол такса. Видно от същото, на път А-6, няма км 60+705, което обстоятелство обуславя недоказаност на нарушението и отмяната на ЕФ, поради противоречието му с приложимите материалноправни норми.

На следващо място, настоящата касационната инстанция съобразява и задължителните за националните юрисдикции тълкувателни разяснения по правилното приложение на правото на ЕС като намира, че наложеното наказание е непропорционално на тежестта на извършеното нарушение, като съобразява в тази връзка Решение от 21.11.2024 г. по дело С-61/2023 г. на СЕС, съгласно, което член 9а от Директива 1999/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 1999 година относно заплащането на такси от тежкотоварни автомобили за използване на определени инфраструктури, изменена с Директива 2011/76/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 27 септември 2011 г., трябва да се тълкува в смисъл, че посоченото в него изискване за съразмерност не допуска система от наказания, която предвижда налагане на глоба или имуществена санкция с фиксиран размер за всички нарушения на правилата относно задължението за предварително заплащане на таксата за ползване на пътната инфраструктура, независимо от характера и тежестта им, включително, когато тази система предвижда възможността за освобождаване от административнонаказателна отговорност, чрез заплащане на „компенсаторна такса“ с фиксиран размер.

С оглед на горното касационната инстанция споделя мнението, че решението по дело С-61/23 г. на СЕС не обуславя автоматично отмяна на ЕФ, а е дължима преценка за характера и тежестта на конкретното нарушение през призмата на фиксираната санкция в размер на 1 800.00 лева. За да бъде възможна същата, нарушението следва да е описано в необходимата конкретика - да е

посочен дължимият, но незаплатен размер на пътната такса или поне тол сегмента, за който тя се дължи, неговата начална и крайна точка или дължина, другите характеристики на пътя, заложи като критерии за определяне на дължимата пътна такса в чл.10, ал. 1, т. 2 от ЗП, както и всички други смекчаващи и отегчаващи отговорността обстоятелства.

При липса на обстоятелства, които позволяват да се направи извод, че санкцията в размер на 1 800.00 лева е пропорционална на характера и тежестта на нарушението, електронният фиш подлежи на отмяна и на това основание.

С оглед изложеното касационната инстанция като споделя напълно мотивите на въззивния съд, намира че решението на СРС е правилно и незаконосъобразно постановено в съответствие с материалния закон и при спазване на процесуалните правила, поради което не са налице касационни основания по чл. 348 от НПК за неговата отмяна.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 3 от АПК, във вр. чл. 63д, ал. 1, предл. 2-ро от ЗАНН, ответникът има право на разноски. Правото е своевременно упражнено, като преди приключване на устните състезания по делото е поискано присъждането им - чл. 81 от ГПК, във вр. чл. 144 от АПК. Доказаните разноски са в размер на 650.00 лева - заплатено адвокатско възнаграждение, които съдът приема, че не са прекомерни.

Воден от гореизложеното и на основание чл. 221, ал. 2, предл. 1-во от АПК, вр. чл. 63в от ЗАНН, Административен съд София - град, XI касационен състав

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 544 от 11.02.2025 г., постановено по НАХД № 20241110211661/2024 г. по описа на Софийския районен съд, Наказателно отделение, 134-ти състав,.

ОСЪЖДА Агенция „Пътна инфраструктура“ ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица] да заплати на Б. Г. С. с ЕГН [ЕГН], съдебни разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 650.00 (шестстотин и петдесет) лева.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ

:

ЧЛЕНОВЕ:

